A°. 1829. N°. 145.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 5 December.

FRANKFORT, den 1sten December.

Uit Ancona wordt den 10den November het volgende gemeld: — Na het gevecht, dat bij Petra niet ver van Theben ten nadeele der Turken plaats gehad heeft, is een Grieksch korps van 4000 man op Athene aangerukt. Men hoopte, dat deze magt voldoende zou wezen, om geheel Livadie van de Turken te zuiveren. Handelsberigten uit Zante melden echter thans, dat een Fransche koopvaarder de tijding heeft gebragt van een onlangs tusschen de Turken en Grieken voorgevallen gevecht, hetwelk geheel ten nadeele der laatsten zou afgeloopen zijn. Wanneer zich dit bevestigen mogt, zou er voor het tegenwoordige eene merkelijke verandering in den staat van zaken op het Grieksche vaste land door [illegible] en [illegible] Daar [illegible] regtstreeks, inzonderheid uit Corfu, waar men gewoonlijk van de gebeurtenissen in Griekenland zeer naauwkeurig onderrigt is, hiervan nog geen berigt is ontvangen, vereischt de gemelde tijding allezins nadere bevestiging. Naar alles wat men hoort is de inwendige toestand van Griekenland merkelijk verbeterd: de regering, en inzonderheid de graaf *Capo d'Istrias*, geniet een volkomen vertrouwen, en niet ligt zou het iemand anders gelukken, bij de natie eene zoo algemeene achting te verwerven. Al had hij, gedurende den korten tijd, dat hij aan het hoofd der regering staat, aan het land geene zoo verstandige inrigting en wel berekende wetten gegeven, zou toch reeds zijne persoonlijke uitspraak bij de moeijelijkste geschillen, daar waar de wetgeving nog niet toereikende is, als beslissend aangenomen worden. Een bewijs, welken weldadigen invloed eene waakzame regering ook op de verwilderdste natie uitoefenen kan, levert de omstandigheid op, dat men thans in Morea met de grootste veiligheid reist, dat alle koeriers van de Jonische eilanden naar Konstantinopel door Morea gaan, en de binnenlandsche gemeenschap volkomen verzekerd is. Dit is vooral merkwaardig in een land, waar nog voor weinig tijds straatrooverij als een bedrijf uitgeoefend werd. De organisatie der krijgsmagt gaat naar wensch: binnen een jaar zal welligt Griekenland, zelfs bij de engste grensbepaling, eene aanzielijke zee- en landmagt hebben. De handelsbetrekkingen worden spoedig weder aangeknoopt, en met Alexandria doen verscheidene Grieksche eilanden reeds vele zaken. Bij zoo gunstige vooruitzigten, zou het te betreuren zijn, dat de graaf *Capo d'Istrias* zijnen post moest verlaten. Men spreekt daarvan thans weder veel, en beweert, dat de mogendheden eenen anderen tot hoofd van den Griekschen staat bestemd hebben.

PETERSBURG, den 21sten November.

De berigten der geneesheeren omtrent den toestand des Keizers zijn bij voortduring geruststellend. In den loop der ziekte is geene verandering merkbaar.

— De wetenschappelijke reis van den baron *van Humboldt* heeft tot eene ontdekking aanleiding gegeven, welke even belangrijk voor de wetenschappen is, als zij voor Rusland en den grondeigenaar, die ze gedaan heeft, van gewigt worden kan. Reeds voor meer dan twee jaren had de heer *van Humboldt*, wegens de treffende gelijkenis tusschen de gebergten van Brazilie en van den Ural, de meening opgevat, dat men zoo wel in Siberie diamanten vinden zou, als dit in Amerika het geval geweest is. Zijne reis door het Ural-gebergte bevestigde deze meening, en Z'. M's. kamerheer, graaf *van Polier*, die den beroemden reiziger vergezelde, verkreeg, door zijne gesprekken met hem, dezelfde overtuiging. Toen zich de heer *van Humboldt* naar Tobolsk begaf, verliet hem de graaf, om de goederen zijner gemalin, westelijk van den Ural gelegen, te bezoeken. Het eerste, wat hij na zijne aankomst aldaar deed, was, dat hij in eene streek, ongeveer 250 wersten van Perm gelegen, alwaar goud gewasschen wordt, nasporingen liet doen. Deze werden met het beste gevolg bekroond, en ofschoon nog geen werktuig voor handen was, hebben echter de kinderen, die met goudwasschen bezig zijn, reeds 7 diamanten ontdekt. Thans worden er werktuigen aangeschaft, om deze kostbare delfstof tot een voorwerp van regelmatige bearbeiding te maken.

— Uit Tiflis wordt den 17den October het volgende gemeld: « De laatste extrapost heeft ons verblijd met de tijding van den vrede, die met de Ottomansche Porte gesloten is. De indruk, dien deze gelukkige en luisterrijke gebeurtenis op de ingezetenen van de Kaukasische gewesten gemaakt heeft, was te levendiger, naarmate een oorlog met zoo naburige staten gevoeliger op hen terugwerkt. Drie jaren achtereen werden wij door het oorlogsgedruis verontrust, en de verwoestingen en gevaren, die wij door den gedenkwaardigen slag bij Jelisawetopol ontkwamen, zijn ons nog versch in het geheugen. — Wie van ons gedenkt niet met levendige aandoening aan de algemeene vreugde in onze stad op dien avond, toen de met zoo veel ongeduld verwachte tijding van den vrede met Perzie ontvangen werd. Dan Kaukasie mogt zich toen nog niet over de vruchten van deze gelukkige gebeurtenis verheugen. Want, terwijl op den eenen kant de overwinnaar met den magtigen nabuur eenen luisterrijken vrede sloot, en daardoor de rust onzer provincie verzekerde, zagen wij op de andere zijde een niet minder magtig en veel oorlogzuchtiger volk zich toerusten en eene dreigende houding aannemen. Naauwelijks dachten onze met lauweren bekroonde troepen van hunne langwijlige, moeijelijke togten door de brandende steppen uit te rusten, of zij moesten op nieuw opbreken, om over onmetelijke, met grondelooze sneeuw bedekte bergruggen heen te trekken. Eenen veldheer volgende, die door zoo vele onvergetelijke daden hun onbepaald vertrouwen verworven had, bemerkten zij, als 't ware, naauwelijks, hoe zij niet reuzenschreden van overwinning tot overwinningen ging.

« De oorlog met Aziatisch-Turkije bragt de ingezetenen van onze gewesten in nieuw gevaar. Ofschoon de luistervolle daden van onze troepen hen volkomen tegen vijandelijke invallen beveiligden, zagen zij zich echter bestendig door eenen nog veel gevaarlijker vijand, de alles wegrapende pest, bedreigd. Dan de nimmer rustende waakzaamheid der regering heeft ons ook voor dit ongeluk bewaard, en zoo de pest zich in eenige der nieuw veroverde, nog niet volkomen georganiseerde gewesten geopenbaard heeft, was dit te verhinderen bijna niet mogelijk. Na de verovering van Kars bespeurde men ze zelfs in het hoofdkwartier, waardoor de luistervolle daden der Russische wapenen voor eenen korten tijd opgeschort werden; doch door verstandige en krachtdadige maatregelen werd de voortgang des kwaads gestuit, zoo dat hetzelve spoedig geheel verdwenen was.

« Terwijl nu de met Perzie en Turkije gesloten traktaten de grenzen des rijks van het middelpunt onzer streken verder verwijderen, beveiligen zij bijna volkomen de landen, die onder de weldadige regering van Rusland zich over de zegeningen van den vrede beginnen te verblijden. Welligt is ook de tijd niet meer zoo ver af, als wij gelooven, waarop de roofzuchtige horden van den Kaukasus ophouden, met dierachtige gruwzaamheid slechts naar buit te zoeken. De aanwinst van Anapa en Achalzijch brengt ons met kracht nader aan dit tijdstip. Een ieder weet, welk eenen magtigen steun de bergvolken door den val van Anapa verloren hebben, en welk eene dienst aan de menschheid door de verdelging van de schandelijke slavenmarkt, op welke zij hier hunne gevangenen verkochten, bewezen is. Doch misschien zijn alleen zij, die zelf in Grusie geleefd hebben, in staat, om de voordeelen behoorlijk te waarderen, die aan dit land door de bezitneming van Achalzijch te beurt vallen; het zal genoeg zijn, wanneer wij herinneren, hoe voor de poorten van Tiflis, op twee wersten afstands van de stad, al de ingezetenen van een klein dorp, vóór niet meer dan 15 jaren, door eenen troep Lesghiers, die uit Achalzijch op buit uitgegaan waren, vermoord werden; de bouwvallen hunner huizen getuigen nog heden ten dage van de barbaarschheid van dit roofgespuis. — Thans zullen de landerijen van Achalzijch door vreedzame ingezetenen bebouwd worden. De trotsche burgten, wier bemoste muren uit het duistere woud der kloven van Borshom te voorschijn komen, zullen van nu af aan daartoe dienen om de weetgierigheid der reizigers op te wekken, en men mag hopen, dat eenmaal ook de profetie vervuld zal worden, welke zegt: dat, in plaats van de door Russische bommen ter neder geplofte halve maan van *Mahomed*, op den koepel der moskee van *Achmed* zich het heilige kruis zal verheffen en dit schoone gebouw aan de christelijke godsdienst toegewijd zal worden. »

PARYS, den 30sten November.

De liberale dagbladen beweren, dat de spoedige bekendmaking van het beraamde plan om het charter door een koninklijk besluit te veranderen, heeft gediend om de ministers daarvan voor het tegenwoordige te doen afzien. Zij zijn daarbij echter niet overtuigd, dat dit plan niet weder opgevat, en zonder dat er iemand op denkt zal uitgevoerd worden. De ultra's blijven nog altijd aandringen op krachtdadige maatregelen, om het koningdom, gelijk zij het noemen, te redden.

— Men verzekert, dat de heer *Royer-Collard* zijn verlangen heeft te kennen gegeven, om niet weder als president van de kamer der afgevaardigden in aanmerking te komen. Er zijn er, die voor dezen post thans het oog vestigen op de gewezen ministers *de Martignac* en *Hyde de Neuville*.

— Bij den weder aanvang der zittingen van het hof van cassatie, heeft de eerste president, de heer *de Portalis*, gesproken over de stelling, welke door sommigen sedert eenigen tijd wordt verdedigd, dat de jurij in hare uitspraken geheel onbeperkt is. Volgens den heer *de Portalis*, hebben de gezworenen alleen over het feit te oordeelen, en geenszins het regt, om zich met de wet te bemoeijen; en hij heeft het sterk gegispt, dat de gezworenen, wanneer zij de wetten als hard en derzelver letterlijke toepassing als gruwzaam beschouwen, zich veroorloven, het feit zelf voor ongegrond te verklaren, en zoo de regters bij de wet de handen binden. Onze jurijs laten zich echter in hunne neiging, om eene verzachting van uiterst harde wetten te bevorderen, te minder storen, daar ook in het vaderland bij de jurij sedert eenigen tijd het zelfde geval waargenomen is, dat de gezworenen, bij gewigtige gelegenheden, de feiten, zoo het schijnt tegen hunne eigene overtuiging voor twijfelachtig verklaard hebben. — Als president van een hof van assises, heeft zelfs een lid van het geregtshof van Parijs de jurij voorgehouden, dat zij menschelijke zaken menschelijk behoorden te beoordeelen. Deze zinrijke woorden hebben niet weinig klem verkregen door een geval, dat onlangs in het departement Lot en Garonne is gebeurd. Tweemaal na elkander hadden, in eene zaak wegens valsche munting of opzettelijke uitgifte van valsche munten (waarop nog altijd de doodstraf staat, welke echter de gezworenen in het gansche land voor al te streng houden) de deskundigen beslist, dat de verdachte munten valsch waren; desniettemin verklaarden de gezworenen het feit voor twijfelachtig, en het vonnis des doods werd alzoo niet uitgesproken. Na den afloop der zaak, werden de munten door het gerigt aan het hoofdkantoor der munt en gouden en zilveren werken te Parijs gezonden, en hier werden nu de door langdurigen omloop onkenbaar gewordene geldstukken voor onberispelijk en echt verklaard! — Onlangs heeft zich ook eene Parijsche jurij veroorloofd, een jongen mensch, die een aan hem toevertrouwd bankbiljet van duizend franken in een der speelhuizen verloren had, onschuldig te verklaren ten aanzien der ontvreemding, en daardoor te verstaan gegeven, dat zij deze openbare inrigting veel meer dan den jongeling voor de oorzaak der strafwaardige daad hield.

GEND, den 2den December.

De *Catholique* beveelt heden den grooten *de Potter* op de volgende wijze aan als lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal: — « Men verzekert ons, dat er voornemen is, om den heer *de Potter* van wege Zuid-Braband te benoemen. Daar is geen Belg, dien naam waardig, die eene zoo patriotische keuze niet toejuicht en met zijne vurigste wenschen ondersteunt. De dag, die den overgang van Demophilus, van de *Petits-Carmes* (de gevangenis) naar de straat der Wet, mogt beschijnen, zou door het vaderland als de dageraad der burgelijke en godsdienstige vrijheid begroet worden.»

's GRAVENHAGEN, den 3den December.

Men verneemt dat de heer *P. A. Brugmans* door Z. M. benoemd is tot staatsraad in buitengewone dienst.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 2den December.

De vergadering wordt ten 1 ure geopend.

De Voorzitter: Ik zal de notulen van het verhandelde in de twee vorige zittingen laten voorlezen.

Een aantal leden: Neen! Neen! Er zijn geene notulen noodig! Het is heden eene voortgezette zitting van gisteren!

De Voorzitter: Art. 3 van het reglement der kamer gebiedt, dat, bij het begin van iedere zitting, de notulen zullen worden voorgelezen van de laatstgehoudene zitting, en de leden eene presentie-lijst moeten teekenen.

De heer *d'Omalius Thierrij* en andere leden: En wij hebben gisteren en eergisteren ook geene lijst geteekend. Toen zijn er ook geene notulen voorgelezen.

Een aantal leden: Ik vraag het woord! *(Gedruisch en verwarring.)*

De heer *le Hon* vraagt het woord.

De heer *Bijleveld* zegt, dat hij een voorstel van orde wil doen.

De heer *le Hon* vraagt weder het woord en bekomt dit eindelijk. Hij vraagt of de Voorzitter het regt heeft om eenig besluit te nemen, zonder het gevoelen der kamer te raadplegen.

De heeren *de Brouckere*, *van Sasse van Ysselt*, *van Crombrugghe*, *d'Omalius Thierrij* trachten aan het woord te komen, en zeggen dat de notulen niet behooren gelezen te worden.

De Voorzitter: Ik verzoek de leden zich op hunne plaatsen te begeven. Ik zal de notulen laten voorlezen *(Nieuwe verwarring.)*

Dezelve voorgelezen zijnde, vraagt de Voorzitter of er eenige aanmerkingen tegen zijn.

Eenige leden: Ja! Ja!

De heer *le Hon*: Ik heb de presentie-lijst van heden geteekend, omdat ik verdere beraadslagingen wil voorkomen; maar ik kan mij met het laatste gedeelte van het proces-verbaal niet vereenigen, daar de zitting niet is opgeheven en de volgende op heden bepaald, zoo als daarin vermeld is, maar het vervolg der beraadslagingen van gisteren heden moet plaats hebben. Gisteren hadden wij een voorstel aangenomen en daarna is de vergadering over het tweede voorstel, daar men het over het stellen van de vraag niet eens kon worden, op heden bepaald. De notulen behooren een getrouw verhaal te zijn van hetgeen in deze vergadering voorvalt. *(Ondersteund! Ondersteund!)*

De heeren *de Brouckere*, *Sijpkens*, *Donker-Curtius* en andere spreken in denzelfde geest.

De Voorzitter: Gisteren heeft men, na de beraadslaging over het rapport van de commissie tot de verzoekschriften, een besluit genomen. Nu is er een nieuw voorstel gedaan, waarom er ook eene nieuwe zitting behoorde te worden belegd. *(Nieuw gedruisch.)*

Er heeft eene woordenwisseling plaats tusschen de heeren *Surlet de Chokier*, *Warin*, *d'Omalius Thierrij*, *de Secus*, *Luzac*, *Sandelin*, *de Langhe*, *van Crombrugghe*, *van Sasse van Ysselt*, *de Gerlache* en andere leden. De leden begeven zich naar het bureau van den voorzitter.

Een aantal derzelve schrapten hunne namen op de nieuwe presentielijst uit. Nadat deze verwarring nog vrij lang had aangehouden, bekomt de heer *Le Hon* op nieuw het woord en zegt, dat, daar de notulen slechts een verhaal moeten zijn van wat er gebeurt en de lijst van de aanwezige leden slechts eene bloote formaliteit is, hij alleen voorstelde de notulen op het slot eenigzins te veranderen.

Dit wordt ondersteund; al de leden teekenen op nieuw de presentielijst en de orde wordt hersteld.

Alsnu zegt de Voorzitter, dat hij voorstelde om de propositie van den heer *de Gerlache* en andere leden dadelijk in de afdeelingen te onderzoeken, waarna terstond de centrale afdeeling rapport zoude kunnen uitbrengen en de beraadslagingen ook alsdan konden worden geopend.

De heer *de Gerlache:* Het ware beter, dat men, om aan deze lang gerekte beraadslagingen een einde te maken, mijn voorstel dadelijk in omvraag bragt; doch wanneer de Vergadering er genoegen in neemt, om hetzelve in de afdeelingen te onderzoeken, wil ik mij daartegen niet verzetten.

De leden begeven zich nu naar hunne respective afdeelingen (van November) en de zitting wordt zoo lang geschorst.

Nadat de centrale afdeeling insgelijks haar rapport opgemaakt had, wordt de zitting vervolgd.

De centrale afdeeling doet verslag op het voorstel van den heer *de Gerlache* en andere leden, tot het verzenden van het verzoekschrift van den heer *Fontan* aan Z. Exc. den minister van justitie. Daaruit blijkt, dat er groot verschil van gevoelen is geweest; een aantal leden hebben zich in de afdeelingen tegen de verzending verklaard; sommigen voor. In eene der sectien heeft men de voorlezing verlangd van het koninklijk besluit van 1820, waarbij de gemeenschap tusschen de kamer en de hoofden der ministeriele departementen verboden wordt.

De beraadslaging over het voorstel van den heer *de Gerlache*, om de petitie van *Fontan* naar den minister van justitie te verzenden, wordt geopend.

De heer *de Melotte d'Envoz:* Ik stem met vele mijner geachte medeleden daarin overeen, dat uit eene regtstreeksche gemeenschap van de Staten-Generaal met het ministerie de grootste voordeelen zouden ontspruiten, dat zulks tot bevordering van het gemeen overleg tusschen den Koning en de Staten-Generaal zoude strekken. Ik verlang insgelijks de intrekking van het koninklijk besluit van het jaar 1820, hetwelk die gemeenschap verbiedt. Maar zouden wij niet tegen de parlementaire welvoegelijkheid zondigen, wanneer wij besluiten nemen, ten eenemale strijdig met besluiten van den Koning, die, twijfelen wij daar niet aan, steeds welgezind is voor onze belangen, die aan onze billijke voorstellen ook gehoor leenen zal. Laten wij dan ook den hem verschuldigden eerbied niet uit het oog verliezen. Indien men de intrekking van dat besluit begeert, laten wij daartoe geene zijdelingsche middelen bezigen, maar een eerbiedig adres aan het hoofd van den staat aanbieden, waarin wij ons verlangen te kennen geven. Ik gevoel mij dus verpligt, tegen het voorstel van mijn geacht medelid, den heer *de Gerlache*, te stemmen.

De heer *van Sijtzama:* Daar bestaat een koninklijk besluit van den 8sten Julij 1820, bij welks 2de artikel den ministers of hoofden van departementen de faculteit ontzegd wordt, om eenige officiele of officieuse mededeeling van de Staten-Generaal aan te nemen. Dit besluit is op verschillende artikelen der grondwet gegrond; of hetzelve verbindend is voor de Staten-Generaal, daarin wil ik niet treden; maar het is zeker, dat het verpligtend is voor de ministers. Moeten wij ons dan blootstellen dat het verzoekschrift aan de Kamer teruggezonden worde, of dat men hetzelve stilzwijgend voorbij gaan zoude. Laat de waardigheid der kamer toe dat wij dit afwachten? voorzeker neen! Daarenboven kan ik niet bevatten hoe het mogelijk is, dat wij een verzoekschrift, waaromtrent wij hebben besloten, hetzelve ter griffie neder te leggen, nog daarenboven aan den minister van justitie zouden verzenden. Dit kan niet zamen gaan. Om deze redenen acht ik mij genoodzaakt tegen het voorstel te stemmen.

De heer *de Gerlache:* uit hetgeen een geacht medelid zoo even gezegd heeft, zoude het schijnen als of ik grovelijk tegen de welvoegelijkheid zoude gezondigd hebben. Ik heb mij daaraan niet schuldig gemaakt; ik maak alleen gebruik van een regt, ons bij de grondwet gewaarborgd, en volhard bij mijn gevoelen, dat het besluit van 1820 niet het minste beletsel tegen de verzending van het request naar den minister is. Men heeft het berispt, dat men den naam van den Koning in deze beraadslagingen gemengd heeft. Dit is ook strijdig met de gebruiken van alle parlementen. Ik kan deze gelegenheid niet laten voorbijgaan, zonder mijne gehechtheid aan den Koning te betuigen; zijn naam is heilig! Doch in deze vergadering behoor ik mijnen pligt als vertegenwoordiger van het volk niet uit het oog te verliezen. Ik blijf in mijn voorstel volharden.

Een aantal leden: *Ter stemming: Ter stemming!*

Niemand meer het woord vragende, worden de beraadslagingen gesloten. Men gaat over ter hoofdelijke stemming.

Het voorstel ter verzending van het verzoekschrift aan Z. Exc. den minister van justitie wordt *verworpen* met eene meerderheid van 62 tegen 35 stemmen.

Tegen de verzending van het verzoekschrift aan den minister hebben gestemd, de heeren: *van Reenen*, *Pijcke*, *Rengers*, *van Dam van Isselt*, *Boddaert*, *van Asch van Wijck*, *Hinlopen*, *de Roisin*, *van de Kasteele*, *Dijckmeester*, *Lemker*, *Lijcklama à Nijeholt*, *de Melotte d'Envoz*, *Donker Curtius*, *van Utenhove*, *de Jonge*, *Sijpkens*, *de Moor*, *Sandberg*, *Warin*, *van Alberda*, *Boelens*, *Pescatore*, *Hoijinck van Papendrecht*, *van Wickevoort Crommelin*, *Reinhart*, *van Velsen*, *van Meeuwen*, *Gockinga*, *van Tuijll van Coelhorst*, *van Alphen*, *Beelaerts*, *G. Clifford*, *Bijleveld*, *G. G. Clifford*, *van Randwijck*, *Weerts*, *Collot d'Escurij*, *van Sijtzama*, *Luzac*, *van Lijnden*, *van Suchtelen*, *Jarges*, *Dedel*, *Reuphins*, *Huijttens Kerremans*, *Sandelin*, *van Nagell*, *de Rouck*, *Dellafaille d'Huijsse*, *Kiesel de Schepper*, *Ingenhousz*, *Geelhand Dellafaille*, *Serruijs*, *van Crombrugghe*, *Angillis*, *de Liedel de Well*, *de Waepenaert*, *Barker*, *van Hulthem*, *Verheijen* en *Corver Hooft*.

Voor de verzending van het verzoekschrift aan Z. Exc. den minister van justitie hebben gestemd, de heeren: *van den Broucke van Terbecque*, *Barthélemy*, *d'Anethan*, *Surlet de Chokier*, *Faber*, *Goelens*, *de le Vielleuze*, *de Snellinck*, *Cogels*, *Trentesaux*, *Le Hon*, *de Brouckère*, *Fallon*, *de Secus*, *de Gerlache*, *Luijben*, *d'Omalius Thierrij*, *van der Hove*, *du Chastel*, *de Stassart*, *de Celles*, *Collet*, *Coppieters*, *de Bousies*, *Fabry-Longrée*, *Dumont*, *Verannemann*, *van Sasse van Ysselt*, *de Stockhem*, *Marechal*, *Taintenier*, *de Langhe*, *Surmont de Volsberghe*, *Pascal d'Onijn* en *Huijsman d'Annecroix*.

Is ontvangen een brief van Mevrouw de Wednwe *Claessens-Moris*, kennis gevende van het overlijden van haren echtgenoot in leven lid der kamer. — De Griffier wordt belast, namens de kamer, hierop in eenen brief van rouwbeklag te antwoorden.

Is weder ontvangen een groot aantal verzoekschriften, welke aan de commissie tot de verzoekschriften worden verzonden. Dezelve hebben betrekking tot de wetten der middelen op het zout, het bier, den azijn, het gedisteleerd enz. en 25 betreffende de zoogenaamde grieven tegen de Regering.

De commissie tot de verzoekschriften brengt bij monde van haar medelid *van Alberda* verslag uit op: 1°. een aantal verzoekschriften. Eerstelijk opdat van twee broeders, *de Garde* genaamd, tegen de toelating van den heer *Luijben*, als lid der kamer, voor dat dezelve zich duidelijk nopens een vonnis tegen den requestrant mogt verklaard hebben. — Orde van den dag.

Dezelfde rapporteur ten 2°. opdat van het gemeentebestuur van Aerschot tegen de verhooging van de middelen op de dranken. — Nederlegging ter griffie, drukken en ronddeelen van het rapport.

Worden voorgelezen twee koninklijke Besluiten, als:

1°. Waarbij op deszelfs verzoek eervol ontslag, als lid der kamer, wordt verleend aan den heer *Fontein Verschuir van Heilo en ter Coulster*, afgevaardigde wegens de Provincie Holland.

2°. Waarbij, mede op deszelfs verzoek, eervol ontslag wordt verleend

... der kamer aan Mr. *P. A. Brugmans*, die ook van den door hem ... eed ontslagen wordt.
... deze besluiten worden voor kennisgeving aangenomen.
... zitting wordt opgeheven zonder bepaalden tijd van bijeenkomst.

ARNHEM, den 5den December.
Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

4 Dec.	3 El 8 Palm o Duim;	gewassen o D.;	gevallen o D
5 dito	2 El 8 Palm o Duim;	gewassen 10 D.;	gevallen 10 D

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 2den December 1154 stierf ANASTASIUS IV, 168ste Paus.
Den 2den dito 1673 werd *Elburg* door de Franschen verlaten.
Den 3den dito 1135 werd HENDRIK I, Koning van *Engeland*, begraven.
Den 3den dito 1592 overleed te *Utrecht* de hertog van PARMA, die ... jaren lang landvoogd der *Nederlanden* was geweest, en wien ... geluk des oorlogs in de vijf laatste jaren geweldig had tegengeloopen, ... hem veel verdriets veroorzaakte en in eene kwijnende ziekte deed vallen, schoon zijn dood ook aan vergif is toegeschreven.
Den 3den dito 1611 kocht JOAN VAN OLDENBARNEVELD het buitengoed ...

BEKENDMAKING.

DE PROKUREUR GENERAAL bij het Hoog Geregtshof te *'s Gravenhage*, als daartoe van hooger hand gemagtigd, looft bij deze uit eene premie van VYF EN TWINTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN aan den geen, die de *Juweelen*, *Paarlen* en *andere kostbaarheden*, welke in den nacht tusschen den 25sten en 26sten September 1829 uit het Paleis van Z. K. H. den Heere Prinse *van Oranje* binnen de stad *Brussel* zijn gestolen, zoodanig als dezelve in de daarvan vervaardigde en alomme verspreide lijsten en teekeningen zijn beschreven en aangeduid, zal te regt brengen, of wel zoodanige aanwijzingen doen, dat die schat *in zijn geheel* ontdekt worde; — welke premie zal verdubbeld en dus tot VYFTIG DUIZEND NEDERLANDSCHE GULDEN gebragt worden, wanneer *tevens* de dader of daders aan den Regter met genoegzame zekerheid zullen worden bekend gemaakt of aangewezen.
Zullende voorts *aanzienlijke* belooningen worden geschonken aan den geen, die *slechts een gedeelte* of wel *enkele* der gestolene kostbaarheden zal te regt brengen, of wel deswege zoodanige aanwijzingen of opgaven doen, dat eene of meer van die kostbaarheden ten gevolge daarvan in handen geraken en aan Z. K. H. terug bezorgd worden; — welke belooningen steeds evenredig zullen zijn aan de waarde der terug bezorgde kostbaarheden.
's Gravenhage, den 5den November 1829.

A. W. PHILIPSE.

ADMINISTRATIE
DER
DOMEINEN
IN HET EERSTE RESSORT.

De AGENT van het DOMEIN in het DISTRIKT *ZEVENBERGEN*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal op Dingsdag den 29sten December 1829, des voormiddags om 10 uren precies, in het *Schippershuis* te *Drimmelen*, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Gemeente *Made* en *Drimmelen*, in het openbaar, voor den tijd van zes jaren, verpachten.
De SCHUT- en STEEK-VISSCHERY in den Verdronken Waard van *Zuid Holland*, onder *Drimmelen*.
De Conditien van Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Agent, bij wien nader onderrigt te bekomen is, alsmede bij den Domanialen Opzigter *N. SNYDERS*, te *Raamsdonk*.
Zevenbergen, den 24sten November 1829.

De Agent voornoemd,
GROENEVELDT.

VERKOOPING.

De ONTVANGER der IN- en UITGAANDE REGTEN en ACCYNSEN te *ARNHEM*, is voornemens, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, op Woensdag den 9den December 1829, des voormiddags ten elf ure, in 's Rijks Pakhuis, gelegen in de Weverstraat, wijk C. No. 35, ten overstaan van den Heer Arrondissements Inspecteur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen te *Arnhem*, in het openbaar, aan de meestbiedende, voor Kontant geld, te verkoopen: circa 1260 Nederlandsche Ponden ONBRUIKBAAR MATERIEEL, bestaande in BOEKEN en LOSSE PAPIEREN, verdeeld in onderscheidene Kavelingen, welke twee uren voor den verkoop, voor een ieder te zien, en omtrent de Voorwaarden dier Verkooping inmiddels de vereischte informatien ten Kantore van den ondergeteekenden zijn te bekomen.
Arnhem, den 26sten November 1829.

De Ontvanger voornoemd,
G. VAN HASSELT.

† † † Alzoo de POST van HEEL- en VROEDMEESTER in de Stad *Doetinchem*, waaraan eene Jaarwedde van *f* 150.00 verbonden is, op den 1sten Januarij eerstkomende zal komen te vaceren, en die van STADS VROEDVROUW, op eene Jaarwedde van *f* 100.00, benevens Vrije Woning, door overlijden onlangs is opengevallen; zoo worden degenen, die de vereischte bekwaamheid hebben en genegen mogten zijn om die Posten te vervullen, uitgenoodigd, om, in persoon of door vrachtvrije brieven, zich vóór den 20sten dezer, bij den Burgemeester van voornoemde Stad te adresseren.
Doetinchem, den 1sten December 1829.

Burgemeester en Wethouders der Stad *Doetinchem*,
E. J. PLANTEN.
Ter ordonnantie van dezelve,
G. C. TERMAAT.
Secretaris.

† † † Bij vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Zutphen*, van den eersten December achttien honderd negen en twintig, is aan den persoon van *ALBERTUS HUETINK*, buiten beroep, wonende in de Gemeente *Winterswijk*, wegens *krankzinnigheid*, het Beheer over deszelfs Persoon en Goederen ontzegd, en voorloopig tot Administrateur over den Persoon en de Goederen van dezen Geinterdiceerden benoemd, *ENGELBARTUS HUETINK*, Landbouwer, wonende in voornoemde Gemeente, door wien deze interdictie was verzocht.

Hetgeen certificeert,
H. J. THOOFT,
Procureur.

† † † De Notaris *VAN EVERDINGEN*, residerende te *Tiel*, zal, als daartoe door de Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende aldaar, benoemd, binnen *Rijswijk*, in het ambt van *Neder-Betuwe*, in het Logement bij de Wed. *R. J. VAN OIJEN*, op Donderdag den 10den December, des voormiddags om 11 uren, finaal verkoopen:
Eenen WEL-UITERWAARD, genaamd *den Duivenstaart*, groot 6 Bunders, 56 Roeden en 20 Ellen, gelegen in den Buiten-Polder, onder *Rijswijk* voormeld.
Zijnde dit perceel, gedurende den geheelen Zomer, niettegenstaande de menigvuldige regens en hooge rivier-standen, niet geïnundeerd geweest.
Dit perceel is bij de Provisionele Toewijzing ingezet en verhoogd tot de som van . . . . *f* 5720.—

§ § § *P. A. VAN REES*, Notaris te *Nijmegen*, zal op Donderdag den 10den December 1829, des avonds *ten 7 ure*, in het *Lokaal der Notarissen*, aan de Scheidemakersgasch te *Nijmegen*, in het openbaar op hoogen dood inzetten, om veertien dagen daarna te worden verkocht:
Zeventien Bunders WEILAND, buitendijks, in het *Circul van de Ooij*, in de *Wart* gelegen, in perceelen of in massa, hebbende de vijf laatste jaren, dat dezelve publiek zijn verpacht geweest, jaarlijks, door een gerekend, zuiver opgebragt, ruim zes honderd twintig Gulden.
Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris.

VERKOOPING.

Mr. *J. DE ROO*, Notaris te *Tiel*, als daartoe benoemd bij vonnis van de Regtbank van Eersten Aanleg te *Tiel*, d. d. 20 November jl., behoorlijk geregistreerd, zal, ten verzoeke van den Voogd over de minderjarige Kinderen van *GERRIT AUGUSTINUS* en *DIRKJE FORMYNE*, in leven Ehl., gewoond hebbende en overleden te *Zennewijnen*, op Maandag den 14den December 1829, in het openbaar, in *massa* doen inzetten en verhoogen, en veertien dagen daarna, op Maandag den 28sten dier maand, finaal verkoopen, beide des voordemiddags ten elf ure en ten huize van den Logementhouder *J. L. ROESINK*, in het *Heeren Logement* te *Tiel*:
Eenen BOUWHOF, *het Klooster* genaamd, bestaande in: Een zeer hecht en sterk BOERENHUIS twee BERGEN, SCHUUR, KERNMOLEN, BAKHUIS, verder GETIMMER en MOESHOF; voorts in BOOMGAARD, BOUW- en WEILANDEN, alles onder *Zennewijnen*, gemeente *Ophemert*, staande en gelegen; te zamen groot ongeveer 25 Bunders.
Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris Mr. *J. DE ROO*, voornoemd. — Brieven franko.

VERKOOPING.

Mr. *J. DE ROO*, Notaris te *Tiel*, Provincie *Gelderland*, zal, namens zijnen Principaal, in het openbaar, op den 23sten December 1829, doen inzetten, en op den 6den Januarij 1830, finaal verkoopen, beide des morgens ten 10 ure, ten huize van *W. J. KEY*, te *Enspijk*.

1o. Eene WEIDE, *de Guldekamp* genaamd, onder *Enspijk*, in den *Tielerwaard* gelegen, groot 1 Bunder en 69 Roeden.
2o. Eene EENDVOGELEN-KOOI aldaar, met het daarbij behoorende BOSCH, groot 5 Bunders, 58 Roeden en 74 Ellen.
3o. Een DERDE in de KOREN- en KRYTENDE TIENDEN, over het Hooge en Lage Veld, te *Enspijk*. En
4o. Eene groote partij AFBRAAK, van het Kasteel te *Enspijk*, mitsgaders eenige extra fraaije LINDEBOOMENSTAMMEN, benevens eenige schoone STAMMEN van Eiken-, Appelen- en Peeren Boomen. — Van welk een en ander de Verkooping op den 6den Januarij ter plaatse voorschreven zal plaats hebben.

† † † HOUTVERKOPING op *Zijpendal*, den 8sten December, waaronder zeer geschikt, WERK- en MOLENWERK-HOUT, des avonds om 5 ure, bij *MAAT*, aan den *Zijpschen Weg*.

† † † De Ondergeteekende, *M. TEN BRINK*, Eigenaar van de HEERLYKHEID *LICHTENBERG*, gelegen in de Gemeente *Wisch*, brengt mits deze ter kennis van het Publiek, dat de VEILING en VERKOOP dezer HEERLYKHEID, welke zoo in deze Courant, als in andere, zoo mede bij Biljetten is aangekondigd door den Heer *G. SCHIMMELPENNINCK*, *Wz.*, als Commissaris in eene Negociatie op dezelve Heerlijkheid *Lichtenberg*, en tevens als gemagtigde van den Ondergeteekenden, provisioneel geen plaats zal hebben, als zijnde de daartoe verleende volmagt op den Heer *SCHIMMELPENNINCK* voorn., door den Ondergeteekende herroepen.

En adverteert de Ondergeteekende mede, dat hij wel genegen is opgemelde Heerlijkheid UIT DE HAND TE VERKOOPEN, waaromtrent gegadigden zich kunnen adresseren aan den Heer Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Gendringen*, brieven franko, en ook het Goed *Lichtenberg* bezigtigen; zullende aanwijzing geschieden door den Rentmeester *G. J. BORCHGREVEN* aldaar.

Zilvolde, den 27sten November 1829.

M. TEN BRINK.

---

§ § § De Hoog Welgeboren Heer *BARON VAN HEECKEREN VAN ENGHUIZEN* is voornemens, om op Maandag den 14den December 1829, des voormiddags ten negen ure, aan het huis van *B. MAAT*, aan den *Zijpschen weg*, te *Arnhem*, in het openbaar te doen verkoopen:

34 Perceelen BEUKENBOOMEN, en
24 dito AKKERMAALSHOUT.

Staande op *Sonsbeek*, op de van ouds genaamde *Waterberg*.

Aanwijzing zal gedaan worden door den Tuinman aldaar.

---

† † § VERKOOPING van BOOMEN (op dag) op Dingsdag den 22sten December 1829, des morgens ten 9 ure, in het Geregtshuis van *Leersum*; van ongeveer 550 zware en gave EIKEN BOOMEN, geschikt tot Zaagstukken en Bergroeden; 49 zware YPEN BOOMEN en ongeveer 3000 DENNEN, van differente dikte; staande alles nabij de Ridderhofstad *Zuylestijn*; kunnende, om de nabijheid van de rivier den *Rijn*, zeer gemakkelijk vervoerd worden. Informatie bij den Rentmeester *H. DE RIDDER*, te *Amerongen*.

---

† † § VERKOOPING van ZWARE EIKEN BOOMEN, waaronder diverse Molen-Assen, op den Huize *Hardenbroek*, nabij *Nederlangbroek*, op aanstaanden Donderdag, den 10den December 1829.

MOLEN-VERPACHTING.

De KOREN-WIND- en ROSMOLEN te *Zeddam*, Gemeente *Bergh*, zal op Maandag den 21sten December 1829, des voormiddags ten 10 ure, te *'s Heerenberg*, openbaar aan den meestbiedenden worden verpacht, voor zes jaren, beginnende met 1°. Januarij 1830. Nadere inlichting geeft de Administratie van het Huis *Bergh*.

---

§ § § Die genegen is, de met primo Januarij 1830, openvallende ORGANISTPLAATS te *Lochem*, op een traktament van Honderd Gulden, te vervullen, vervoege [illegible] in persoon of met vrachtvrije brieven, en voorzien van een bewijs van goed gedrag en genoegzame kunde, vóór den 20sten December aanstaande, bij den Heere *H. J. THOMASSON*, tijdelijk presiderenden Kerkvoogd te *Lochem*.

---

§ § § Er wordt gevraagd tegen primo Mei 1830, bij eene Dame van middelbare jaren, in een aangenaam dorp in *Gelderland:* eene JUFVROUW VAN GEZELSCHAP, tusschen de 25 à 30 jaren, en van de Protestantsche Godsdienst, welke tevens eene kleine huishouding zoude kunnen waarnemen. Adres: onder Letter P., ter Boek- en Courant-Drukkerij van *C. A. THIEME* te *Arnhem*. Brieven franko.

ARNHEM.

De Ondergeteekenden verwittigen het geëerde Publiek, dat zij alhier uitgepakt zijn met een schoon Assortiment LAKENS en CIR[illegible]NES, uit de beste Fabrieken van *Verviers*, als [illegible] schoon assortiment SHWALS en OMSLAGDOEKEN, zwarte GROS DE NAPLES en MARSELINEN, Oostindische ZYDEN DOEKEN, zwarte ZYDEN DASSEN, uit de beste Fabrijken van *Lyon*; welke Goederen, door kwitering van Affaire, 10 percent onder Fabrieks-Prijs worden uitverkocht. Blijven uitgepakt tot den 12den dezer, zijn gelogeerd bij den Heer *ROBERT*, in *de Kroon*, op de Groote Markt.

RUDOLPH en LAMBERT.

---

† † † De Ondergeteekende, zich gedragende aan zijne Advertentie, geplaatst in de Arnhemsche Courant van eergisteren, herinnert bij deze het geëerde Publiek, dat hij, van den 7den tot den 10den dezer te spreken of te ontbieden zal zijn bij den Heer *P. DEN DOCTOR*, te *Nijmegen*.

Arnhem, den 5den December 1829.

M. BERNARDT,
Hofgezigtskundige aan de Hoven van Saksen.

---

† † † *ARNHEM.* De Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper *MAGNUS MORIS*, adverteert, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is bij den Heer *STERREN*, aan de St. Jansspoort, van Maandag den 7den tot en met Donderdag den 10den dezer. Zijne ervarenheid in het vak der Gezigtkunde, gepaard met een aller uitmuntendst assortiment van GLAZEN, zoo wel voor Brillen als tot alle soorten van Gezigtkundige Werktuigen, bekend bij de voornaamste Oculisten en deskundigen van ons Koningrijk, geeft hem het vertrouwen, dat, des benoodigd zijnde, hij met dezelfs gunst vereerd zal worden.

*** De Ondergeteekende, berigt het geëerde publiek, dat hij een aanzienlijk assortiment zeer fraai KARTONWERK heeft ontvangen; bestaande in onderscheidene soorten van DOOSJES, NECESSAIRES, VALISES enz. enz. zeer geschikt tot St. Nikolaas-geschenkjes.

J. Az. DOYER.

*** *BLUSSÉ EN VAN BRAAM*, te *Dordrecht*, geven uit, en hebben alom verzonden: HERTOG BERNHARD VAN SAKSEN-WEIMAR-EISENACHS REIZE NAAR EN DOOR NOORD-AMERIKA, 1825—1826, *uit het Hoogduitsch, met kaarten en platen, 2 deelen compleet.* De eerste uitgave van dit oorspronkelijk werk van den als wijsgeer en geleerde even zeer met lof bekenden Nederlandschen generaal, verscheen in Duitschland, waar het grooten bijval vond, en in de geleerde tijdschriften ten hoogste geroemd werd.

St. NIKOLAAS GESCHENKEN.

Te *Gorinchem*, bij *JACOBUS NOORDUYN*, is uitgegeven en alom verzonden:

I. H. MÜLLER, *de Blinde Vioolspeler*, met platen . . . à *f* 1.80.
II. *Louize, of de kleine Bedelaarster*, met platen . . . - 1.70.
III. *Wandelingen van een Vader met zijne Kinderen*, met platen . . . - 1.60.
IV. *Reizen van den jongen* TOBIAS, met platen . . . - 1.40.
V. CASIMIR, *of de twaalfjarige Held*, met platen . . . - 0.90.
VI. *Geschiedenis van het Engelsch Duimpje, of de kleine Dwerg*, met gekleurde platen . . . - 0.70.
VII. *Beknopte Geschiedenis van den Engelschen* ROBINSON CRUSOË, met gekleurde plaatjes, 2de druk . . . - 0.60.
VIII. *Land- en Volkenkunde*, met gekleurde plaatjes, 2de druk - 0.50.
IX. *De Diergaarde, of korte Uittreksels uit de Natuurlijke Historie*, met gekleurde plaatjes, 3de druk . . . - 0.40.
X. *Het Begin, de Voortgang en het Einde van het Menschelijk Leven*, met gekleurde plaatjes, 3de druk . . . - 0.25.
XI. *Alphabetisch Handboekje, of Leerzaam A B C*, 4de druk, met gekleurde plaatjes . . . - 0.15.

Allen in nette Kartonnen Bandjes.

Bij denzelven zijn in den loop van het jaar mede uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. A. MOLL en C. VAN ELDIK, *Praktisch Tijdschrift voor de Geneeskunde in al haren omvang*, achtste jaargang, met platen . . . 5.65.
II. *Het Bijvoegsel op het Staatsblad en Officieel Journal*, 4 stukken (1827 en 1828) . . . - 11.40.
III. *Herinneringen uit eene Driejarige Krijgsdienst in Columbia*, 2 deelen . . . - 4.80.
Dit werk levert een juist overzigt der ellende van dien Staat en der Karakters van BOLIVAR, SANTANDER enz.
IV. *Uitspanningen van Vernuft en Smaak, in Zedelijke Verhalen*, twee deelen, met gegraveerde titel en vignet . . . - 4.40.
V. WILLEM X, *of volkomen veilige Opkweeking van kleine Kinderen, zonder Moederborst of Minne, in opvolging der Voorschriften van* F. L. MEISNER . . . - 0.80.
De woorden van dit Werkje eindigen te regt: JENNER *heeft zijne duizenden verslagen, doch* MEISNER *zijne tienduizenden.*
VI. K. B. L. OVERDORP, *Bijdrage tot de keering der Kinderen in de Verloskunde, van* H. J. WIGAND, met eene plaat . . . - 0.80.

*** *G. J. A. BEIJERINCK*, te *Amsterdam*, geeft uit, en is alom te bekomen:

I. *Almanak voor het Schoone en Goede*, voor 1830, door N. SWART, met Bijdragen van ROBIDÉ VAN DER AA, BOXMAN, LOOTS, LOUWERSE, STARING VAN DEN WILDENBORCH, TOLLENS, [illegible] L. J. HANSEN en H. T. [illegible], en gegraveerd door den beroemden P. VELYN. Prijs in nette kartonnen band en koker *f* 1.80.
II. *Almanak voor de Jeugd*, voor 1830, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, met 12 Platen . . . *f* 0.90.
Met gekleurde Platen in karton en koker . . . - 1.30.
III. *Merkwaardigheden uit elk Land van Amerika*, naar de 5de Engelsche Uitgave van ISAAC TAYLOR, voor Nederlanders bewerkt, door J. OLIVIER, Jz., met 84 Platen en eene Kaart, in karton . . . *f* 3.00.
IV. GUMAL *en* LINA; *of het vermogen van het Christendom*, Tooneelspel, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, in 8vo. *f* 0.75.
V. *Fabelen uit de Kinderkamer*, met 19 Platen, in karton *f* 1.25.
VI. *De Blinde Landman en zijne Kinderen*, door Mevrouw A. B. VAN MEERTEN, met 6 Platen, in karton . . . *f* 1.25.
VII. FR. DE BOER, *Kindergedichtjes*, met 12 *nieuwe* Plaatjes, in karton . . . *f* 1.10.
VIII. *Prentgeschenk om de Getallen al spelende te leeren*, bestaande in 16 gekleurde plaatjes . . . *f* 0.50.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME Boekdrukker.